

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2020-02-10

Diarienummer 0042/20

Handläggare

Heidi Lall

Telefon: 031-368 20 21

E-post: heidi.lall@ioff.goteborg.se

Svar på remiss - Göteborgs Stads plan för arbetet med nationella minoritetsfrågor 2020–2023

Förslag till beslut

1. Idrotts- och föreningsnämnden tillstyrker förslagen i Göteborgs Stads plan för arbetet med nationella minoritetsfrågor 2020–2023.
2. Idrotts- och föreningsnämnden antar förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt eget yttrande och översänder det till stadsledningskontoret.
3. Idrotts- och föreningsnämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Sammanfattning

Förvaltningen ser positivt på förslaget och den förstärkning för de nationella minoriteterna som planen innebär. Förvaltningen anser att de delmål och insatser som finns i planen ger ledning och stöd för att nå planens mål och ser inte att några utgångspunkter, delmål och /eller insatser bör strykas. Vidare ser förvaltningen inte heller att planen borde inkludera fler utgångspunkter, delmål eller insatser.

Förvaltningen önskar, och ser tydliga samordningsvinster i, att ett grundläggande utbildningspaket tas fram centralt som samtliga berörda kan använda i sina utbildningsinsatser.

Bedömning ur ekonomisk dimension

De insatser som föreslås i planen bedöms kunna finansieras inom ordinarie budget. De ekonomiska konsekvenserna för arbetet bedöms som ringa och kopplas främst till utbildningsinsatser och översättningar.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Arbetet med minoritetsfrågor handlar om mänskliga rättigheter och om allas lika värde. Minoritetspolitikens ska ge skydd för de nationella minoriteterna och stärka deras möjligheter till inflytande samt stödja de historiska minoritetsspråken så att de hålls levande. Planen bedöms ha en positiv inverkan för minoriteterna och på mer likvärdiga livsvillkor för alla, och således också för mångfalden, i Göteborg.

Samverkan

Samverkan med fackliga organisationer har inte skett gällande detta ärende.

Bilagor

1. Göteborgs Stads plan för arbetet med nationella minoritetsfrågor 2020–2023

Ärendet

Stadsledningskontoret har, i dialog med representanter från de nationella minoriteterna, reviderat befintlig plan för nationella minoritetsfrågor. Kommunstyrelsen beslutade den 15 januari 2020 enligt stadsledningskontorets förslag att remittera den reviderade planen. Göteborgs Stads plan för arbetet med nationella minoritetsfrågor 2020–2023 har skickats ut på remiss till berörda nämnder och råd för yttrande senast 2020-03-31.

Beskrivning av ärendet

Nationella minoriteter

Sverige har fem nationella minoriteter: judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar. Alla fem minoriteter har funnits i Sverige under mycket lång tid och är en del av vårt gemensamma kulturarv. De nationella minoritetsspråken är jiddisch, romani chib, samiska, finska och meänkieli. Samiska, finska och meänkieli uppfyller kravet på historisk och geografisk anknytning. Därför finns geografiska områden som utgör så kallade förvaltningsområden. Då Göteborgs Stad sedan 1 februari 2011 är del av finskt förvaltningsområde har minoriteten sverigefinnar förstärkta rättigheter i lagstiftningen. Remittering av reviderad plan för Göteborgs Stads arbete med finskt förvaltningsområde hanteras som ett separat ärende.

Handlingsplan från 2014

I juni 2014 antogs *Handlingsplan för nationella minoritetsfrågor*. Inför beslutet skickade idrotts- och föreningsnämnden (mars 2014) in yttrande till kommunstyrelsen över den föreslagna planen. I yttrandet framgick att då nämndens bidragsregler redan gav möjlighet att stödja sådan verksamhet som föreslogs i handlingsplanen så ansåg nämnden att det inte behövdes inrättas en ny bidragsform.

Reviderad plan

Stadsledningskontoret fick 2018 uppdraget att utvärdera planen, som inte haft något slutdatum. Utvärderingen visade att planen inte fått tillräckligt genomslag. Samtidigt har stadens skyldigheter mot de nationella minoriteternas rättigheter förstärkts och blivit ännu tydligare, i och med att lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk (2009:724) reviderats 2019.

I november 2018 fick stadsledningskontoret uppdraget att revidera planen. Den reviderade planen som ska gälla under perioden 2020–2023 har skickats på remiss till flera nämnder, råd och organisationer för att få in synpunkter kring planens föreslagna delmål och insatser samt om dessa ger den ledning och stöd som behövs för att nå planens målsättning. Stadsledningskontoret vill också få ansvariga nämnders och styrelsers bedömning av de ekonomiska konsekvenserna för arbetet.

Fem delmål och 13 insatser

Den reviderade planen har ett övergripande mål och fem delmål. För varje delmål finns ett antal prioriterade insatser, planen har totalt 13 insatser. Vid varje insats anges ansvarig nämnd, tidplan och uppföljning. Planen har en stödjande funktion och lyfter vad som behöver göras i grunduppdragen för att efterleva de förstärkta lagkraven. Uppföljning av insatserna planeras in i samband med verksamhetens ordinarie uppföljning

Planens övergripande mål är:

Göteborgs Stad ska ge skydd för de nationella minoriteterna, revitalisera de utrotningshotade minoritetsspråken så att de hålls levande och säkerställa att de nationella minoriteternas rättigheter tas tillvara inom ordinarie strukturer och verksamhetsområden i lika hög grad som den övriga befolkningens.

(Samma övergripande mål anges för Plan för arbetet med finskt förvaltningsområde)

Idrotts- och föreningsnämnden är berörd av delmål ett och fem och några av de insatser som finns under dessa två mål. Här beskrivs enbart de delmål och insatser som idrotts- och föreningsnämnden omfattas av. För vidare läsning av samtliga delmål och insatser hänvisas till remissförslaget.

Delmål 1 - Göteborgs Stad informerar och kommunicerar aktivt om nationella minoriteternas rättigheter och det allmännas ansvar på svenska såväl som på aktuellt minoritetsspråk

En kartläggning visar att det pågår förstärkt arbete i Göteborgs Stads verksamheter för att säkerställa efterlevnaden av lagstiftning utifrån informationsskyldighet angående nationella minoriteternas rättigheter, men mycket arbete återstår. Kunskapen om nationella minoriteters rättigheter och vad det innebär för den egna verksamheten är låg. Minoriteternas rättigheter och minoritetsspråkliga alternativ behöver i högre grad finnas med i olika typer av extern kommunikation. Representanter från de nationella minoriteterna har framfört att språksvårigheter är ett fortsatt problem i mötet med kommunen. De finns också många bland de nationella minoriteterna som inte är medvetna om sina rättigheter vilket kommunen enligt lag är skyldiga att informera om.

Insatser - idrotts- och föreningsnämnden:

- Information om de nationella minoriteternas rättigheter och verksamhetens ansvar ska finnas tillgänglig och vara integrerad i extern och intern kommunikation inom ansvariga nämnders verksamheter. Det ska vara rutin att informera om vilka särskilda rättigheter och valmöjligheter de nationella minoriteterna har.
- Berörd personal vet vad minoritetslagstiftningen och de nationella minoriteternas språk och kultur innebär för den egna verksamheten och de nationella minoriteterna upplever i mötet med staden att deras rättigheter tillgodoses.

Delmål 5 - Göteborgs Stads ska förebygga och motverka diskriminering och fördomar på grund av tillhörighet till nationell minoritet

Låg kunskap om och förståelse för de nationella minoriteternas kultur och historia inom Göteborgs Stads verksamheter riskerar att leda till ett sämre bemötande av personer som tillhör de nationella minoriteterna. Representanter från minoriteterna har fört fram att personal inom staden behöver bättre kunskap om hur det historiska förtryck som vissa av de nationella minoriteterna har utsatts för fortsätter att påverka gruppenars livssituation och förtroende för offentliga aktörer. Flera nationella minoriteter är, enligt rapport från brottsförebyggande rådet, fortfarande idag utsatta för såväl strukturell diskriminering som rasism, hot och hatbrott. Staden behöver aktivt arbeta med kunskapshöjande, främjande och förebyggande insatser för att säkerställa verksamheter som inte diskriminerar.

Insatser - idrotts- och föreningsnämnden:

- Arbetet för att motverka diskriminering, hat, hot och våld, fördomar och negativt bemötande av de nationella minoriteterna ska integreras i verksamheternas arbete med mänskliga rättigheter/värdegrunds- och demokratiarbete/aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och kränkande behandling.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen ser positivt på förslaget och den förstärkning för de nationella minoriteterna som planen innebär. Förvaltningen anser att de delmål och insatser som finns i planen ger ledning och stöd för att nå planens mål och ser inte att några utgångspunkter, delmål och /eller insatser bör strykas. Vidare ser förvaltningen inte heller att planen borde inkludera fler utgångspunkter, delmål eller insatser.

Förvaltningen lämnar följande synpunkter:

- Vi önskar och ser tydliga samordningsvinster i att ett grundläggande utbildningspaket tas fram centralt som samtliga berörda kan använda i utbildningsinsatser för medarbetare/chefer och självklart anpassa och utveckla materialet så det passar den egna verksamheten.

Anders Ramsby

Karin Hallgren

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef